

POSTANOWIENIE

24 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 24 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E. S.

przeciwko J. S.

o stwierdzenie nieważności czynności prawnej - umowy darowizny,

na skutek skargi kasacyjnej E. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z 18 lipca 2023 r., I ACa 208/23,

odrzuca skargę kasacyjną

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 listopada 2022 r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu oddalił powództwo E. S. przeciwko J. S. o stwierdzenie nieważności czynności prawnej - umowy darowizny oraz orzekł o kosztach.

Wyrokiem z 18 lipca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację i orzekł o kosztach postępowania.

Powód wniósł skargę kasacyjną od tego wyroku, zaskarżając go w całości.

Na podst. art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej. Sąd odwoławczy, zdaniem skarżącego, poprzestał na skądinąd słusznych, acz w kontekście przedmiotowej sprawy, teoretycznych tylko i niewystarczających rozważaniach dotyczących wiedzy specjalistycznej, dowodu z opinii biegłych i

oceny takiego dowodu. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący ograniczył się do wskazania, że gdy jedna z przyczyn, skutkująca upośledzeniem świadomości lub swobody nie została zbadana (nie wypowiedzieli się co do niej biegli), to taka okoliczność mogła mieć wpływ na wynik sprawy i to w jej najbardziej istotnej warstwie. Czyni to zadość dyspozycji art. 398⁹ § 1 ust. 4 k.p.c. i tym samym skutkuje koniecznością przyjęcia skargi do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać:

- 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części;
- 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie;
- 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany.

Stosownie do art. 398⁶ § 2, sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Według § 3, Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków.

Konieczne jest zaznaczenie, że art. 398³ § 3 k.p.c. stanowi, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Tymczasem uzasadnienie podstawy kasacyjnej sprowadza się do kwestionowania ustaleń faktycznych i oceny postępowania dowodowego, przeprowadzonego przez sądy w sprawie. Tak sformułowana podstawa czyni skargę niedopuszczalną i podlegającą odrzuceniu.

Sąd Najwyższy zwraca też uwagę, że zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie.

Skarżący oparł swój wniosek o czwartą przyczynę kasacyjną, tj. określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywistą zasadność skargi. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przyczyna ta zachodzi wówczas, gdy z treści skargi,

bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Strona skarżąca powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Natomiast skarżący wskazał tylko, że w sprawie biegli nie wypowiedzieli na temat jednej z przyczyn, skutkujących upośledzeniem świadomości lub swobody.

Podsumowując, wobec stwierdzenia, że skarga nie spełnia kasacyjna nie spełnia wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 oraz 2 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

(NM)

[ms]